

народних соціально-культурних традицій; тут переважали наголоси на твердості духу релігійних проводирів, на їх переконанні в істині. Водночас підкреслено і складність долі, на яку прирікались новатори і проводирі суспільства. Доцент Н.Я. Саноцька присвятила свій виступ образам жіночої долі в творчості поетеси (у цьому розділі вміщується її наукове повідомлення). Доволі емоційно прозвучав виступ викладача кафедри філософії Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка Т. Заяць, в якому йшлося про згубні наслідки духовного розколу в народі в контексті творів Лесі Українки. Т. Заяць відзначила художню експресивність висвітлення цієї теми поетесою та її актуальність. Доцент З. Тіменик у своєму виступі навів цілу низку яскравих афористичних сюжетів та образів творів Лесі Українки, в яких було виражено проблеми національної свідомості українців. Асистент Л. Федорів на прикладі образів та ситуацій драми “У катакомбах” продемонстрував принципів світоглядно-філософської позиції поетеси. Асистент Х. Хвойницька на низці прикладів та цитувань творів поетеси продемонструвала смислову єдність двох фундаментальних коренів істинної людяності – віри та любові, зазначивши актуальність цієї теми для сучасної України.

Оксана Нагорняк

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького

CONTRA SPERM SPERO – ЖИТТЄВЕ КРЕДО ПОЕТЕСИ

Коли йдеться про “жіночу поезію”, то найчастіше згадують ніжність, м’якість, особливу душевність, мрійливість, милосердя і доброту ліричної героїні. Усе це ми, безумовно, знаходимо у творах Лесі Українки. Проте не слід забувати, що як поет-лірик вона сформувалася в бурхливу епоху, що привело до пошуків нової особистості – борця і героя, мислителя, мрійника. І тому в симфонії її поетичного слова, овіяного жіночністю, лунають виразні життєстверджувальні мотиви, мотиви уславлення мужності й сили людського духу. Поезія “Contra spem spero!” – не тільки творче, але й життєве кредо поетеси. Ця велична і мужня жінка понад усе цінувала незламність сили людського духу, вміння людини подолати себе й обставини, і сама подавала такий приклад – вела тривалу й виснажливу боротьбу із хворобою. З самого дитинства вона була упевнена в тому, що “сором хилитися, долі коритися!” Хоч доля поетеси приготувала для неї чимало випробувань (тяжка хвороба, передчасна смерть коханого), вона ніколи не була слабкою, завжди знаходила в собі сили протистояти тим випробуванням.

Своє життя Леся називала “темною ніччю”, свої думи – “хмарами осінніми”, свій шлях – дорогою на “гору круту крем’яную”, куди підіймалася, несучи “камінь важкий”, а сама була ясним променем, що пробиває “темряву ночі”, яскравою квіткою, яка “на вбогім сумнім перелозі” розцвіла в лютий мороз, зіркою, яка осяяла тернистий шлях до волі. Вона кликала “без надії сподіватись”, вірила, що квіти, посіяні на морозі, зійдуть, і настане “весела весна”; вона “сміялася крізь сльози” і “серед лиха співала пісні”. Це було гаслом її життя. Як зазначають дослідники, цей вірш став програмним для передової української суспільної думки на зламі дев’ятнадцятого та двадцятого століть. І сьогодні мотив життєлюбності не втратив своєї актуальності. Жити необхідно за будь-яких умов, боротися, перемагати, – мабуть, у цьому і полягає основний зміст людського існування. Леся Українка запевняє, що якщо вірити у добро попри всі буреломні та несприятливі обставини, світ змінюється на краще, і всі негаразди легше пережити, коли знаходиш останню краплю надії.